

Třídící znak							
2	1	6	0	9	5	6	0

ÚŘEDNÍ SDĚLENÍ
ČESKÉ NÁRODNÍ BANKY
ze dne 18. září 2009

k povolení k činnosti obchodníka s cennými papíry

I. Působnost a účel

1. Toto úřední sdělení se týká povolení k činnosti obchodníka s cennými papíry podle zákona č. 256/2004 Sb., o podnikání na kapitálovém trhu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon“).
2. Česká národní banka tímto úředním sdělením informuje o svém přístupu k posuzování žádostí o povolení k činnosti obchodníka s cennými papíry, vyjasňuje a upřesňuje některé aspekty práv a povinností stanovených zákonem a prováděcími vyhláškami, specifikuje informace nezbytné pro žadatele pro řádné podání žádosti, zejména s ohledem na to, aby byla v co nejvyšší míře zaručena právní jistota žadatelů. Informace České národní banky k povolení k činnosti obchodníka s cennými papíry je obsažena v příloze č. 1 tohoto úředního sdělení.

II. Zrušovací ustanovení

Zrušuje se metodika České národní banky/Komise pro cenné papíry „Povolení k činnosti obchodníka s cennými papíry (LOCP)“ ze dne 21. prosince 2005 a „Metodika k investičním službám (MIS)“ ze dne 21. prosince 2005.

Viceguvernér
Ing. Miroslav Singer, Ph.D. v. r.

Přílohy:

- Příloha č. 1 - Informace k povolení k činnosti obchodníka s cennými papíry
Příloha č. 2 - Grafické znázornění typů obchodníků s cennými papíry

Sekce regulace a analýz finančního trhu
Odpovědný zaměstnanec:
Mgr. Radoslav Ševců, tel. 224 412 544

Informace k povolení k činnosti obchodníka s cennými papíry

I. Záměr působit jako obchodník s cennými papíry

1. Před podáním žádosti o povolení k činnosti obchodníka s cennými papíry by si žadatel měl zejména vyjasnit svůj obchodní záměr, neboť ten je klíčový především pro stanovení předmětu podnikání (zejména vymezení rozsahu poskytovaných investičních služeb ve vztahu ke konkrétním typům investičních nástrojů). Od rozsahu povolovaných investičních služeb se odvíjí požadavek na minimální výši počátečního kapitálu, povinnost dodržovat kapitálovou přiměřenost a současně zajistit odpovídající věcné, personální a organizační předpoklady.
2. Podnikatelskou činnost obchodníka s cennými papíry¹ upravuje zákon, který stanoví podmínky pro poskytování investičních služeb. Podrobnosti týkající se práv a povinností obchodníka s cennými papíry stanovených zákonem jsou dále upraveny prováděcími právními předpisy, a to v oblasti
 - povolení - vyhláškou č. 233/2009 Sb., o žádostech, schvalování osob a způsobu prokazování odborné způsobilosti, důvěryhodnosti a zkušenosti osob a o minimální výši finančních zdrojů poskytovaných pobočce zahraniční banky (dále jen „vyhláška č. 233/2009 Sb.“)
 - pravidel obezřetného poskytování investičních služeb a pravidel jednání se zákazníky při poskytování investičních služeb – vyhláškou č. 237/2008 Sb., o podrobnostech některých pravidel při poskytování investičních služeb (dále jen „vyhláška č. 237/2008 Sb.“)
 - kapitálové přiměřenosti – vyhláškou č. 123/2007 Sb., o pravidlech obezřetného podnikání bank, spořitelních a úvěrních družstevch a obchodníků s cennými papíry (dále jen „vyhláška č. 123/2007 Sb.“)
 - požadavků na odbornost osob - vyhláškou č. 143/2009 Sb., o odbornosti osob, pomocí kterých provádí obchodník s cennými papíry své činnosti (dále jen vyhláška č. 143/2009 Sb.).

II. Procesní otázky

II.1. Povolení k činnosti obchodníka s cennými papíry

1. Účastníci řízení

Žadatelem o povolení k činnosti obchodníka s cennými papíry (dále jen „žadatel o povolení“) a jediným účastníkem řízení je akciová společnost nebo společnost s ručením omezeným se sídlem i skutečným sídlem na území České republiky, které má být činnost obchodníka s cennými papíry povolena a nelze jej ztotožňovat s osobou, která žádost podává (tato může být osobou jednajícím jménem žadatele, zmocněncem atd.). Žadatelem o povolení může být též založená akciová společnost nebo společnost s ručením omezeným před zápisem do obchodního rejstříku (tj. před svým vznikem). Podrobnosti jednání za obchodní společnost před jejím vznikem upravuje § 64 obchodního zákoníku.

¹ § 5 a násl a § 21 a násl. zákona

2. Žádost, lhůty a postup ve správním řízení

Podle vyhlášky č. 233/2009 Sb. se žádost o povolení k činnosti obchodníka s cennými papíry (dále jen „žádost“) podává na předepsaném tiskopise, ke kterému se přikládají povinné přílohy. Vzor tiskopisu žádosti obsahuje příloha č. 2 vyhlášky a je uveřejněn na webových stránkách České národní banky ve formátu PDF a DOC.

Žádost se podává v českém či slovenském jazyce². Písemnosti vyhotovené v cizím jazyce se České národní bance předkládají v originálním znění, a pokud Česká národní banka v souladu s § 196 odst. 4 zákona neoznámila na své úřední desce³ nebo nesdělila⁴ v konkrétním případě jinak, je třeba s písemností předložit její úředně ověřený překlad. Pokud žádost není úplná (neobsahuje předepsané náležitosti nebo přílohy podle vyhlášky), vyzve Česká národní banka žadatele k nápravě nedostatků s určením lhůty k doplnění a zahájené správní řízení na přiměřenou dobu přeruší. Pokud nebudou nedostatky ve stanovené lhůtě odstraněny, Česká národní banka správní řízení zastaví.

V rámci správního řízení je možné uskutečnit osobní/ústní jednání, na kterém pověření zaměstnanci České národní banky upřesní žadateli požadavky na doplnění žádosti uvedené ve výzvě k nápravě. Případné nejasnosti ohledně tiskopisu žádosti či jednotlivých příloh je možné konzultovat s příslušnými zaměstnanci České národní banky ještě před podáním žádosti samotné.

Česká národní banka rozhodne o udělení povolení k činnosti obchodníka s cennými papíry ve lhůtě 6 měsíců ode dne, kdy je jí doručena žádost. Tato lhůta byla stanovena v zákoně v souladu s požadavkem směrnice Evropského parlamentu a Rady 2004/39/ES ze dne 21. dubna 2004 o trzích finančních nástrojů (MiFID).

Řízení ve věci žádosti o změnu rozsahu povolení k činnosti obchodníka s cennými papíry se přiměřeně řídí úpravou pro udělení povolení k činnosti obchodníka s cennými papíry. Česká národní banka v těchto případech, pokud žadatel splňuje požadavky stanovené zákonem, rozhodnutím zruší stávající povolení a vydá nové povolení v požadovaném rozsahu⁵.

Česká národní banka má při posuzování žádosti o změnu povolení k činnosti obchodníka s cennými papíry povinnost posoudit všechny zákonné předpoklady jako při udělení zcela nového povolení. Ve správním řízení ve věci rozšíření povolení však žadatel dokládá pouze nové skutečnosti a dokumenty, jež budou změnou rozsahu činnosti dotčeny nebo jsou pro účely posouzení žádosti relevantní. V případě nezměněných skutečností a vnitřních předpisů tak žadatel může odkázat na dokumenty, které byly České národní bance předloženy během uplynulých tří let. Pokud žadatel nedoloží podklady pro posouzení, zda splňuje podmínky pro udělení resp. změnu povolení k činnosti obchodníka s cennými papíry, není Česká národní banka povinna sama zjišťovat, zda jsou podmínky splněny.

3. Správní poplatek

Podání žádosti o udělení povolení k činnosti obchodníka s cennými papíry je zpoplatněno správním poplatkem ve výši 50 000 Kč⁶, podání žádosti o změnu povolení k činnosti obchodníka s cennými papíry podléhá správnímu poplatku ve výši 10 000 Kč⁷.

² § 16 správního řádu

³ http://www.cnb.cz/cs/dulezite/uredni_deska/

⁴ Zde je vhodné před podáním žádosti kontaktovat Českou národní banku (Odbor licenční) a ověřit si možnost předložení písemností v cizím jazyce.

⁵ Viz ustanovení § 144 odst. 2 zákona

⁶ Položka 66 písm. d) Sazebníku správních poplatků, přílohy zákona č. 634/2004 Sb. o správních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů.

Identifikace účtu České národní banky pro uhrazení správního poplatku je následující: 86 – 69193891/0710. Jako variabilní symbol uvede žadatel své IČ, bylo-li mu přiděleno, v jiném případě kontaktuje Českou národní banku, která mu příslušné variabilní číslo přidělí.

Pokud nebude správní poplatek zaplacen současně s podáním žádosti (doklad o zaplacení je vhodné přiložit k žádosti), Česká národní banka žadatele vyzve, aby správní poplatek ve stanovené lhůtě zaplatil. Pokud nebude správní poplatek zaplacen ani ve stanovené lhůtě, Česká národní banka správní řízení zastaví.

II.2. Registrace další podnikatelské činnosti

Žádost o registraci další podnikatelské činnosti je možné podat současně s žádostí o povolení k činnosti obchodníka s cennými papíry nebo samostatně. Žádost o registraci další podnikatelské činnosti se podává na tiskopisu, jehož vzor je uveden v příloze č. 12 vyhlášky č. 233/2009 Sb. a též uveřejněn na webových stránkách České národní banky. K tiskopisu žádosti se přikládají přílohy podle vyhlášky. Podání žádosti o registraci další podnikatelské činnosti není zpoplatněno správním poplatkem.

Jsou-li splněny zákonem stanovené podmínky pro registraci (tj. výkon další podnikatelské činnosti nebrání řádnému poskytování investičních služeb nebo účinnému dohledu nad obchodníkem s cennými papíry a žádost o registraci splňuje podmínky stanovené v ustanovení § 7 odst. 2 zákona), zaregistruje Česká národní banka další podnikatelskou činnost žadatele bez zbytečného odkladu a odešle žadateli osvědčení o registraci.

Rozdíl mezi registrací a povolením k činnosti obchodníka s cennými papíry vydávaným ve správním řízení spočívá v tom, že registrace pouze osvědčuje splnění zákonem stanovených podmínek⁸. V případě rozhodování o registraci další podnikatelské činnosti obchodníka s cennými papíry uvedeného v § 8a odst. 1 až 3 zákona týkající se činnosti přímo související se správou jeho vlastního majetku Česká národní banka registraci zamítne, nejsou-li dány důvody zvláštního zřetele hodné⁹.

Pokud žadatel nedoloží splnění zákonem stanovených podmínek, zahájí Česká národní banka s žadatelem správní řízení a rozhodne, že se žádost o registraci zamítá, nedoloží-li žadatel splnění uvedených podmínek ani v tomto řízení.

III. Investiční služby a další podnikatelská činnost

III.1. Investiční služby a investiční činnosti

Pojem „investiční služby“ upravuje ustanovení § 4 zákona. Za investiční službu zákon považuje také investiční činnosti, tj. aktivity, které nemusí být nutně prováděny jako služba pro třetí osoby. Z hlediska plnění pravidel jednání se zákazníkem se absence pojmového znaku služby pro „třetí osobu“ neboli „zákazníka“, tedy výkon investiční činnosti, projevuje ve skutečnosti, že obchodník s cennými papíry nemůže uvedená pravidla dodržovat, neboť zde chybí „zákazník“, kterému by byla poskytována služba.

Podle zákona jsou investiční služby dále rozděleny na hlavní (§ 4 odst. 2 zákona) a doplňkové (§ 4 odst. 3 zákona). Činnost, která formálně splňuje znaky některé z hlavních či doplňkových investičních služeb, je investiční službou pouze v případě, že je vykonávána podnikatelsky.

⁷ Položka 66 písm. e) Sazebníku správních poplatků, přílohy zákona č. 634/2004 Sb., o správních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů.

⁸ Registrace neprobíhá ve správním řízení podle části druhé správního řádu, ale jde o postup podle části čtvrté správního řádu (§ 154 až 158 správního řádu), a to konkrétně o jiný úkon podle ustanovení § 158 správního řádu.

⁹ § 6a odst. 6 zákona

Za činnost vykonávanou podnikatelsky je považována soustavná činnost provozovaná samostatně jakoukoli osobou vlastním jménem a na vlastní odpovědnost za účelem dosažení zisku.¹⁰

Zákon nepovažuje za investiční službu jakoukoli činnost uvedenou v § 4 odst. 2 a 3 zákona, ale pouze takovou, která je vykonávána ve vztahu k investičnímu nástroji ve smyslu § 3 zákona. Z tohoto obecného pravidla návaznosti činnosti na konkrétní investiční nástroj však existuje několik výjimek. Těmito jsou investiční služby provádění devizových operací souvisejících s poskytováním investičních služeb (§ 4 odst. 3 písm. e) zákona), poradenská činnost týkající se struktury kapitálu, průmyslové strategie a s tím souvisejících otázek a poskytování porad a služeb týkajících se přeměn společností nebo převodů podniků (§ 4 odst. 3 písm. c) zákona)

Výlučné oprávnění obchodníků s cennými papíry k poskytování hlavních investičních služeb a doplňkové investiční služby podle § 4 odst. 3 písm. a) zákona je prolomeno výjimkami na základě § 4a a 4b zákona.

A: Hlavní investiční služby

1. Přijímání a předávání pokynů týkajících se investičních nástrojů

(§ 4 odst. 2 písm. a) zákona)

Tato investiční služba charakterizuje obchodníka jako zprostředkovatele, který investorům umožňuje či usnadňuje především nabývání a zcizování investičních nástrojů. Pod pojmem „pokyn“ se rozumí zejména příkaz k nákupu či prodeji investičních nástrojů. Touto investiční službou je i zprostředkování uzavření rámcové smlouvy, která určuje podobu budoucích pokynů týkajících se investičních nástrojů.

Ustanovení § 4 odst. 4 zákona stanoví, že i zprostředkování obchodů s investičními nástroji, tedy typicky činnost směřující k nalezení protistrany pro zákazníka, je hlavní investiční službou přijímání a předávání pokynů týkajících se investičních nástrojů. Touto službou je i zprostředkování koupě podílových listů (či obdobných cenných papírů) vydávaných standardním fondem (nebo obdobným fondem kolektivního investování otevřeného typu) zákazníkům¹¹.

2. Provádění pokynů týkajících se investičních nástrojů na účet zákazníka

(§ 4 odst. 2 písm. b) zákona)

Obchodník s cennými papíry při poskytování této investiční služby vystupuje jako zástupce zákazníka (kterým může být i jiný obchodník s cennými papíry) a obsah jeho činnosti spočívá v realizaci pokynu k transakci s investičním nástrojem. Obvykle je obsahem této investiční služby některý z následujících případů:

- nalezení vhodné protistrany a zajištění „spárování“ pokynu zákazníka s pokynem protistrany,
- předání pokynu k nákupu (objednávky) nově emitovaných cenných papírů emitentovi nebo manažerovi emise,

¹⁰ Srov. § 2 odst. 1 zákona č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník, ve znění pozdějších předpisů.

¹¹ V souladu s odpovědí Evropské komise v materiálu „Your questions on MiFID“, ve znění k 31. 10. 2008, otázka 92.

- předání pokynu do (automatizovaného) obchodního systému organizátora regulovaného trhu nebo jiných tržních platforem, kde ke „spárování“ dojde anonymně.

Za poskytování této investiční služby se považuje i provádění veřejné dražby cenných papírů podle § 33 zákona.

3. Obchodování s investičními nástroji na vlastní účet

(§ 4 odst. 2 písm. c) zákona)

Obchodník s cennými papíry, který v rámci správy vlastního majetku obchoduje na vlastní účet a tato činnost naplní znaky podnikání, poskytuje hlavní investiční službu obchodování s investičními nástroji na vlastní účet. Osoby bez povolení k činnosti obchodníka s cennými papíry mohou obchodovat s investičními nástroji na vlastní účet i podnikatelsky, pokud bude naplněna některá z podmínek podle ustanovení § 4b zákona. I tato investiční služba obsahuje určitý zákaznický prvek, tzn. obchod na vlastní účet obchodníka s cennými papíry bude mít svou protistranu. Typickým znakem služby obchodování s investičními nástroji na vlastní účet je však absence prvku „jednání obchodníka s cennými papíry jménem zákazníka“.

Poskytováním této investiční služby jsou typicky následující činnosti:

- nákup a prodej v závislosti na očekávaném vývoji trhu (tzv. „časová arbitráž“)
- nákup a prodej v závislosti na rozdílech v cenách na různých trzích (tzv. „prostorová arbitráž“)
- market making (činnost tvůrce trhu) - vytváření likvidity určitého titulu na základě smlouvy s emitentem nebo organizátorem trhu, případně vytváření likvidity určitých produktů neobchodovatelných na regulovaném trhu
- uzavírání obchodu se zákazníkem na základě požadavku¹² zákazníka, aby mu obchodník s cennými papíry sdělil cenu, za kterou je ochoten prodat či koupit určitý investiční nástroj (tj. i v případech, kdy daný obchodník s cennými papíry neprovádí činnost tvůrce trhu)
- uzavírání obchodů s OTC deriváty
- činnost spočívající v tom, že obchodník v postavení komisionáře prodá ze své „zásoby“ cenný papír zákazníkovi, který je v postavení komitenta a dal k nákupu takového cenného papíru pokyn či naopak od tohoto zákazníka investiční nástroj koupí (komisionářská smlouva takovýto postup musí výslovně umožňovat)
- systematická internalizace¹³
- pravidelné, nevyžádané nabízení koupě či prodeje investičních nástrojů veřejnosti (např. letáky poštou, telefonicky, emailem).

O poskytování služby obchodování na vlastní účet se jedná i v případech, kdy obchodník obstarává finanční prostředky pro zákazníky od třetích osob prostřednictvím tzv. repo obchodů, jestliže vystupuje vůči protistraně obchodu nebo trhu jako osoba odpovědná za řádné vypořádání závazků z obchodu. V tomto případě

¹² Angl. „request for quote“ – srov. bod 7. odpovědi Evropské komise v příloze dokumentu CESR/07-320 „Best Execution under MiFID: Questions & Answers, May 2007“

¹³ § 17a až 17d zákona ve spojení s čl. 21 nařízení Komise (ES) č. 1287/2006

je smlouva uzavřena mezi věřitelem a obchodníkem na jedné straně a mezi obchodníkem a dlužníkem na straně druhé.

4. Obhospodařování majetku zákazníka, je-li jeho součástí investiční nástroj, na základě volné úvahy v rámci smluvního ujednání

(§ 4 odst. 2 písm. d) zákona)

Základním prvkem této služby (tzv. portfolio managementu) je rozhodovací činnost obchodníka s cennými papíry ohledně konkrétních parametrů jednotlivých obchodů na základě vlastního uvážení, omezená investiční strategií sjednanou v rámci smlouvy o obhospodařování, a následná realizace takovýchto rozhodnutí. Pokud obchodník s cennými papíry jedná na základě konkrétní instrukce či konkrétních instrukcí zákazníka, popř. jeho zmocněnce, o výkon této služby nepůjde.

Tato investiční služba je poskytována jednotlivým zákazníkům, jejichž individuální majetek je obchodníkem s cennými papíry obhospodařován, narozdíl od obhospodařování majetku shromážděného ve fondech kolektivního investování¹⁴.

Obchodník s cennými papíry nemusí při poskytování této investiční služby nutně převzít peněžní prostředky a investiční nástroje zákazníka, tj. nemusí vést zákaznické účty. Tyto prostředky mohou být uloženy např. u custodiana, který pro obchodníka s cennými papíry při poskytování této investiční služby zajišťuje pouze vypořádání pokynů, které obchodník s cennými papíry vytvořil a provedl v rámci svého uvážení při obhospodařování majetku zákazníka.

5. Investiční poradenství týkající se investičních nástrojů

(§ 4 odst. 2 písm. e) zákona)

Investiční poradenství se vymezuje jako poskytování osobního (individuálně určeného) poradenství zákazníkovi, které směřuje přímo či nepřímo k nákupu, prodeji, úpisu, umístění, držbě nebo jinému nakládání s konkrétním investičním nástrojem nebo k uplatnění práva na takové nakládání, bez ohledu na to, zda z podnětu zákazníka či poskytovatele. Za individuálně určené poradenství je typicky považována rada, která je zákazníkovi prezentována jako vhodná, tj. zohledňující jeho individuální potřeby, jeho znalosti, zkušenosti, finanční zázemí a investiční cíle (§ 15h zákona).

Za investiční poradenství se nepovažuje poskytování investičních doporučení a analýz investičních příležitostí.

6. Provozování mnohostranného obchodního systému

(§ 4 odst. 2 písm. f) zákona)

Na základě požadavků směrnice MiFID byl zaveden tzv. mnohostranný obchodní systém¹⁵ (multilateral trading facility), jakožto trh, na který jsou zákonem kladeny mírnější požadavky oproti trhu regulovanému. Jedná se o alternativní obchodní systém ve vztahu ke stávajícím regulovaným (burzovním) trhům.

¹⁴ Srov. zákon č. 189/2004 Sb., o kolektivním investování, ve znění pozdějších předpisů

¹⁵ § 69 a násl. zákona

7. Upisování nebo umístování investičních nástrojů se závazkem jejich upsání

(§ 4 odst. 2 písm. g) zákona)

Poskytování této investiční služby spočívá v činnostech, jimiž obchodník s cennými papíry naplňuje svůj závazek vůči emitentovi investičního nástroje, že zajistí upsání a umístění investičních nástrojů. Obchodník s cennými papíry má povinnost upsat na vlastní účet emise investičních nástrojů, pro kterou nenalezne kupce (upisovatele).

Osoba, která se emitentovi zaváže, že jím emitované investiční nástroje upíše, aniž je předmětem závazku výkon činností směřujících k další distribuci takto nabytých cenných papírů (tzn. k jejich veřejnému či neveřejnému nabízení), není poskytovatelem investiční služby upisování nebo umístování investičních nástrojů, ale investorem.

Osoba, která jen obstarává služby spojené s upisováním investičního nástroje, aniž by se zavázala k jejímu umístění, neposkytuje hlavní investiční službu upisování nebo umístování investičních nástrojů, ale doplňkovou investiční službu podle § 4 odst. 3 písm. f) zákona (služby související s upisováním nebo umístováním investičních nástrojů).

8. Umístování investičních nástrojů bez závazku jejich upsání

(§ 4 odst. 2 písm. h) zákona)

Tato investiční služba se od investiční služby upisování nebo umístování investičních nástrojů se závazkem jejich upsání liší tím, že zde není povinností obchodníka s cennými papíry upsat na vlastní účet část emise investičních nástrojů, pro kterou nenalezne kupce (upisovatele).

Stejně jako u investiční služby upisování nebo umístování investičních nástrojů se závazkem jejich upsání je i tato investiční služba poskytována emitentovi, případně managerovi emise, nikoli investorovi. Nezbytným atributem této investiční služby je úplata nebo jiná výhoda poskytnutá obchodníkovi s cennými papíry ze strany osoby, mající zájem na umístění investičního nástroje (emitent, manažer emise). V případě nalezení investora pak obchodník s cennými papíry bude tomuto zákazníkovi typicky poskytovat hlavní investiční službu podle § 4 odst. 2 písm. a) nebo b) zákona.

B: Doplňkové investiční služby

1. Úschova a správa investičních nástrojů včetně souvisejících služeb

(§ 4 odst. 3 písm. a) zákona)

V rámci této investiční služby přebírá obchodník s cennými papíry od zákazníka listinné investiční nástroje nebo vede evidenci navazující na centrální evidenci cenných papírů, vede samostatnou evidenci investičních nástrojů nebo vede evidenci navazující na samostatnou evidenci investičních nástrojů (tzv. custody služby). Rozhodujícím pro určení, zda jde o poskytnutí této investiční služby, je faktické převzetí listinných cenných papírů obchodníkem nebo vedení příslušné evidence investičních nástrojů, nikoli uzavření smlouvy o úschově.

Obchodník s cennými papíry při poskytování této investiční služby v rámci správy činí za zákazníka právní úkony, kterými vykonává práva spojená s investičními nástroji, které jsou majetkem zákazníka, a dále činí úkony nezbytné k zachování těchto práv, a to vše v rozsahu podle smlouvy se zákazníkem. Tyto úkony je povinen činit i bez konkrétních pokynů zákazníka. V případě, že zákazník pokyny zadá, je obchodník s

cennými papíry povinen v rámci kvalifikovaného poskytování této služby zákazníka upozornit na případné nesprávné pokyny. Úkony nezbytnými k zachování práv spojených se spravovaným investičním nástrojem jsou zejména úkony spojené uplatněním práva na dividendu, výměnných a předkupních práv apod. A contrario k hlavní investiční službě obhospodařování majetku zákazníka není obchodník s cennými papíry při poskytování této doplňkové investiční služby povinen sledovat např. finanční zdraví emitenta spravovaného investičního nástroje.

2. Poskytování úvěru nebo půjčky zákazníkovi za účelem umožnění obchodu s investičním nástrojem, na němž se poskytovatel úvěru nebo půjčky podílí

(§ 4 odst. 3 písm. b) zákona)

Tato investiční služba zahrnuje případy, kdy obchodník s cennými papíry poskytne zákazníkovi úvěr (peněžní prostředky) nebo půjčku¹⁶ investičních nástrojů za účelem umožnění obchodu s investičním nástrojem. Oproti běžnému poskytování úvěrů a půjček je tato investiční služba omezena pouze na případy, kdy se obchodník s cennými papíry jako poskytovatel úvěru nebo půjčky podílí na obchodu s investičním nástrojem. Tento podíl bude spočívat v poskytnutí dalších investičních služeb (především hlavní investiční služby přijímání a předávání pokynů, provádění pokynů, obchodování na vlastní účet nebo obhospodařování majetku zákazníka).

Jak vyplývá z vymezení této doplňkové investiční služby, obchodník s cennými papíry musí vůči zákazníkovi vždy vystupovat jako věřitel. Obchodník s cennými papíry tak není v rozsahu povolení k poskytování této doplňkové investiční služby oprávněn úvěr či půjčku pouze zprostředkovat.

V praxi na českém kapitálovém trhu je obvyklé, že obchodník s cennými papíry poskytuje zákazníkovi část peněžních prostředků k financování nákupu investičního nástroje a současně nabývá předmětný investiční nástroj jako zajištění prostřednictvím repo operace. V tomto případě tak dochází ke kombinaci poskytování této doplňkové investiční služby a hlavní investiční služby obchodování na vlastní účet podle ustanovení § 4 odst. 2 písm. c) zákona.

3. Poradenská činnost týkající se struktury kapitálu, průmyslové strategie a s tím souvisejících otázek, jakož i poskytování porad a služeb týkajících se přeměn společností nebo převodů podniků

(§ 4 odst. 3 písm. c) zákona)

Tato investiční služba pokrývá několik oblastí. První z nich je poradenská činnost týkající se struktury kapitálu, tedy financování podniků či podnikatelských projektů. Zahrnuje otázky získávání finančních prostředků, strukturu zdrojů financování, zpracování doporučení či plánů financování. Tyto plány zpravidla zahrnují využívání investičních nástrojů pro získání finančních zdrojů či jejich využívání při řízení financí příslušného podnikatelského subjektu. Tato poradenská činnost často souvisí s poskytováním investiční služby upisování nebo umístování investičních nástrojů.

Druhou oblastí je poradenství v oblasti průmyslové strategie a s tím souvisejících otázek. Jedná se o komplexní problematiku související s logistikou, řízením výroby a jakostí, účetnictvím, daňovou problematikou, marketingem, managementem atp.

¹⁶ § 16a zákona č. 591/1992 Sb., o cenných papírech, ve znění pozdějších předpisů

Třetí oblastí je poskytování poradenství a služeb týkajících se přeměn společností nebo převodů podniků. Jedná o problematiku fúzí, rozdělení, převodu jmění, nabídek převzetí, prodeje či nájmu podniku nebo jeho části atp.

Ze strany obchodníka s cennými papíry tato činnost souvisí často s poskytováním dalších investičních služeb např. zajištění realizace povinného odkupu akcií v rámci nabídek převzetí (přijímání a předávání pokynů a provádění pokynů).

4. Poskytování investičních doporučení a analýz investičních příležitostí nebo podobných obecných doporučení týkajících se obchodování s investičními nástroji

(§ 4 odst. 3 písm. d) zákona)

Vymezení pojmu „investiční doporučení“ a „analýza investičních příležitostí“ (investment research) je v mnohém podobné. Oba pojmy se mohou překrývat, přičemž analýza investičních příležitostí je zpravidla zvláštní formou investičního doporučení. Investiční doporučení nemusí obsahovat analýzu investičních příležitostí.

Investičním doporučením se pro účely zákona rozumí:

- informace od obchodníka s cennými papíry, banky, jiné osoby, jejíž hlavní podnikatelskou činností je tvorba investičních doporučení, nebo fyzické osoby, které pro ně pracují na základě pracovní smlouvy nebo jinak, přičemž tato informace přímo, či nepřímo doporučuje konkrétní investiční rozhodnutí týkající se finančního nástroje nebo emitenta finančního nástroje,
- informace od jiných osob, než jsou osoby uvedené v předchozí odrážce, která přímo doporučuje konkrétní investiční rozhodnutí týkající se finančního nástroje,

včetně stanoviska ohledně současné nebo budoucí hodnoty či ceny takových finančních nástrojů, jestliže je určena pro veřejnost nebo lze její uveřejnění důvodně předpokládat (např. potenciální napojení na informační distribuční kanály). Investiční doporučení není doporučením osobním (individuálně určeným), protože to se posuzuje jako investiční poradenství.

V rámci problematiky řízení střetů zájmů se výslovně zdůrazňuje povinnost obchodníka s cennými papíry zajistit nestrannost a nezávislost finančních analytiků (a jiných osob, které v souvislosti s výkonem svého zaměstnání, povolání nebo funkce vytváří věcný obsah investičních doporučení či analýz investičních příležitostí obsahujících investiční doporučení) při poskytování této doplňkové investiční služby .

Touto investiční službou není zveřejňování firmy, loga či rozsahu poskytovaných služeb.

5. Provádění devizových operací souvisejících s poskytováním investičních služeb

(§ 4 odst. 3 písm. e) zákona)

Jedná se o transakce na devizovém trhu související s poskytováním investičních služeb. Konkrétním obsahem této služby je zajištění konverze (směny) měn, nákup zahraničních měn, převod finančních prostředků do zahraničí.

Tato doplňková investiční služba musí vždy souviset s poskytováním některé z hlavních investičních služeb. Obchodník poskytující tuto investiční službu musí být současně oprávněn k poskytování hlavní investiční služby (například přijímání a předávání pokynů, provádění pokynů nebo obhospodařování majetku zákazníka).

Typicky se bude jednat o případ, kdy zákazník obchodující v USA složí na účet obchodníka s cennými papíry české koruny a obchodník s cennými papíry sám zajistí směnu na dolary.

V případě, že by obchodník s cennými papíry hodlal poskytovat bezhotovostní směnu mimo rámec poskytování investičních služeb, musel by nejdříve získat devizovou licenci podle § 3b devizového zákona a následně si tuto činnost zaregistrovat jako další podnikatelskou činnost podle § 6a zákona (blíže viz II. 2.).

6. Služby související s upisováním nebo umístováním investičních nástrojů

(§ 4 odst. 3 písm. f) zákona)

Obsahem této doplňkové investiční služby jsou činnosti podpůrné povahy související s upisováním a vydáváním investičních nástrojů. Jde např. o administrativní a právní služby spojené s úpisem, marketingovou činností, oslovování potenciálních zájemců o úpis, přípravu nebo spolupráci na přípravě prospektu emise, komunikaci s regulovaným trhem, na kterém má být emise umístěna, s centrálním depozitářem (v případě zaknihovaných cenných papírů), s tiskárnou listinných cenných papírů apod.

7. Služba obdobná investiční službě, která se týká majetkové hodnoty, k níž je vztahena hodnota investičního nástroje uvedeného v § 3 odst. 1 písm. g) až k) zákona a která souvisí s poskytováním investičních služeb

(§ 4 odst. 3 písm. g) zákona)

Ze zákona vyplývají tři podmínky, které určují rámec této doplňkové investiční služby:

- služba souvisí s poskytováním investičních služeb,
- předmětem může být pouze majetková hodnota, která je podkladovým aktivem některého z derivátů uvedeného v ustanovení § 3 odst. 1 písm. g) až k),
- poskytovaná služba musí být obdobná investiční službě.

Typicky půjde o případ, kdy obchodník s cennými papíry provede pro zákazníka obchod s derivátem s fyzickým vypořádáním, kdy podkladovým aktivem je např. komodita a současně zajistí samotné fyzické vypořádání v době splatnosti derivátu, které by bez odpovídajícího povolení nemohl provést¹⁷.

III.2. Další podnikatelská činnost

Vedle poskytování investičních služeb je obchodníkovi s cennými papíry umožněn také výkon dalších podnikatelských činností (§ 6a zákona), a to po jejich registraci u České

¹⁷ Srovnej bod odůvodnění 23 nařízení Komise (ES) č. 1287/2006, kde se uvádí, že v souladu s oddílem B bodem 7 přílohy I směrnice 2004/39/ES (transponováno do § 4 odst. 3 písm. g) zákona) mohou investiční podniky užívat právo poskytovat doplňkové služby v členském státě, který není jejich domovským státem, cestou provádění investičních služeb a činností a doplňkových služeb toho druhu, který je začleněn do oddílu A nebo B přílohy I zmíněné směrnice (transponováno do § 4 odst. 2 a 3 zákona), týkajících se podkladových nástrojů, od nichž jsou odvozeny deriváty zařazené do oddílu C bodu 5, 6, 7 a 10 zmíněné přílohy (transponováno do § 3 odst. 1 písm. g) až k) zákona), pokud s nimi souvisí poskytování investičních nebo doplňkových služeb. Na tomto základě by měl být investiční podnik provádějící investiční služby nebo činnosti a s tím spojené obchodování se spotovými kontrakty schopen využít právo poskytovat doplňkové služby v oblasti tohoto souvisejícího obchodování.

národní banky. Výkon těchto dalších činností přitom nesmí ohrozit řádné poskytování investičních služeb nebo účinný výkon dohledu.

Pro obchodníka s cennými papíry s nejvyššími limity počátečního kapitálu podle § 8a odst. 1 až 3 zákona (730 000 EUR, 125 000 EUR a 50 000 EUR) může další podnikatelská činnost spočívat pouze ve výkonu aktivity na finančním trhu nebo v činnosti přímo související se správou vlastního majetku (např. pronájem vlastních nemovitostí, prodávání přebytků elektrické energie ze solárních kolektorů na střeše budovy do elektrické sítě apod.). V § 6a odst. 2 zákona je uveden demonstrativní výčet možných činností týkajících se služeb na finančním trhu, konkrétně se může jednat zejména o

- činnosti vztahující se ke stavebnímu spoření, hypotečním nebo jiným úvěrům, penzijnímu připojištění nebo pojištění, pokud spočívají ve zprostředkování, nebo v jiné obstaratelské činnosti nebo v poradenství,
- pronájem bezpečnostních schránek,
- směnárenská činnost a bezhotovostní obchod s cizí měnou,
- vzdělávací činnost v oblasti finančního trhu.

Předmět další podnikatelské činnosti není v případě obchodníka s cennými papíry podle § 8a odst. 4 zákona omezen.

Vedle registrace Českou národní bankou je vždy nutno získat také příslušné speciální podnikatelské oprávnění, pokud je pro takovou činnost požadováno podle jiných právních předpisů. Vzhledem k ustanovení § 6b odst. 1 zákona, které předmět podnikání obchodníka s cennými papíry, který není bankou, jasně omezuje pouze na činnosti, které jsou uvedeny v povolení k činnosti obchodníka s cennými papíry nebo činnosti registrované podle ustanovení § 6a zákona, je Česká národní banka toho názoru, že další podnikatelskou činnost není možné zaregistrovat bez toho, aby obchodník s cennými papíry byl již držitelem příslušného zvláštního oprávnění. Česká národní banka tento postup opírá zejména o skutečnost, že obchodník s cennými papíry, který by požádal o registraci další podnikatelské činnosti bez příslušného zvláštního povolení, by měl v povolení uvedenu tuto další podnikatelskou činnost, aniž by bylo zaručeno, že je k ní skutečně oprávněn, pokud by např. zvláštní povolení následně nezískal.

IV. Typy obchodníků s cennými papíry

IV.1. Podle právní formy

Vzhledem k tomu, že právní úprava po novele zákona (zákon č. 230/2008 Sb.) v souvislosti s transpozicí směrnice MiFID dopadá na mnohem širší okruh činností a osob (např. osoby působící dříve na základě devizové licence na bezhotovostní obchody, které zahrnovaly devizové deriváty, osoby obchodující s komoditními deriváty) a konkrétní právní forma není komunitárním právem obchodníkům s cennými papíry předepsána, zákon vedle formy akciové společnosti připouští i právní formu společnosti s ručením omezeným. U obchodníka s cennými papíry ve formě společnosti s ručením omezeným zákon stanoví obligatorní požadavek vytvořit dozorčí radu.

IV.2. Podle limitu počátečního kapitálu v závislosti na investičních službách, na možnosti držet zákaznický majetek a na povinnosti dodržovat kapitálovou přiměřenost

Vedle obecného požadavku, kladeného obchodním zákoníkem na minimální výši základního kapitálu akciové společnosti a společnosti s ručením omezeným, musí žadatel o povolení dostat i povinnosti podle zákona, tj. splacení počátečního kapitálu včetně základního kapitálu z prostředků prokazatelně pocházejících z legálních zdrojů, které lze jednoznačně identifikovat. Za tímto účelem je žadatel povinen České národní bance doložit průhledný a nezávadný původ počátečního kapitálu včetně základního.

V závislosti na rozsahu poskytovaných investičních služeb a povinnosti dodržovat kapitálovou přiměřenost se rozlišuje šest typů obchodníků s cennými papíry podle limitu počátečního kapitálu, přičemž čtyři z nich mají povinnost dodržovat též kapitálovou přiměřenost a dva tuto povinnost nemají. Grafické znázornění typů obchodníků s cennými papíry je obsaženo v příloze č. 2 tohoto úředního sdělení.

A: Obchodníci s cennými papíry, kteří podléhají povinnosti dodržovat kapitálovou přiměřenost

1. Obchodník s cennými papíry bez omezení

730 000 EUR (§ 8a odst. 1 zákona, § 37 vyhlášky č. 123/2007 Sb.)

Počáteční kapitál obchodníka s cennými papíry, který není bankou a nemá poskytování investičních služeb omezené podle § 8a odstavců 2 až 9 zákona, musí činit alespoň částku odpovídající 730 000 EUR.

Tento obchodník s cennými papíry musí dále podle § 37 vyhlášky č. 123/2007 Sb. splňovat kapitálovou přiměřenost na individuálním základě tak, že průběžně udržuje kapitál na individuálním základě minimálně ve výši odpovídající součtu kapitálových požadavků k úvěrovému, tržnímu a operačnímu riziku stanovených na individuálním základě. Podle zákona nesmí zároveň kapitál obchodníka s cennými papíry klesnout pod minimální výši počátečního kapitálu.

2. Obchodník s cennými papíry s omezeným obchodováním na vlastní účet

730 000 EUR (§ 8a odst. 1 zákona, § 39 vyhlášky č. 123/2007 Sb.)

Počáteční kapitál obchodníka s cennými papíry, který není bankou a nemá poskytování investičních služeb omezené podle § 8a odstavců 2 až 9 zákona, musí činit alespoň částku odpovídající 730 000 EUR.

Pokud tento obchodník s cennými papíry obchoduje na vlastní účet výhradně za účelem splnění nebo provedení pokynu zákazníka, nebo aby se mohl stát účastníkem vypořádacího systému nebo členem uznané burzy¹⁸, pokud tam bude pouze provádět pokyny zákazníka, má podle § 39 vyhlášky č. 123/2007 Sb. povinnost splňovat kapitálovou přiměřenost na individuálním základě tak, že průběžně udržuje kapitál na individuálním základě minimálně ve výši odpovídající součtu kapitálových požadavků k úvěrovému a tržnímu riziku stanovených na individuálním základě a kapitálového požadavku na základě režijních nákladů stanovených na individuálním základě. Podle zákona nesmí zároveň kapitál obchodníka s cennými papíry klesnout pod minimální výši počátečního kapitálu.

¹⁸ § 2 odst. 6 písm. d) vyhlášky č. 123/2007 Sb., o pravidlech obezřetného podnikání bank, spořitelních a úvěrních družstev a obchodníků s cennými papíry, ve znění vyhlášky č. 282/2008 Sb.

3. Obchodník s cennými papíry s omezeným rozsahem investičních služeb**125 000 EUR** (§ 8a odst. 2 zákona, § 38 vyhlášky č. 123/2007 Sb.)

Počáteční kapitál obchodníka s cennými papíry, který není bankou a není oprávněn poskytovat investiční služby uvedené v § 4 odst. 2 písm. c) a g) zákona (obchodování s investičními nástroji na vlastní účet, upisování a umístování investičních nástrojů se závazkem jejich upsání) a zároveň je oprávněn držet zákaznický majetek (přijímat peněžní nebo investiční nástroje zákazníků), musí činit alespoň částku odpovídající 125 000 EUR.

Tento obchodník s cennými papíry musí dále podle § 38 vyhlášky č. 123/2007 Sb. splňovat kapitálovou přiměřenost na individuálním základě tak, že průběžně udržuje kapitál na individuálním základě minimálně ve výši odpovídající vyšší z těchto hodnot:

- součet kapitálových požadavků k úvěrovému a tržnímu riziku stanovených na individuálním základě, nebo
- kapitálový požadavek na základě režijních nákladů stanovených na individuálním základě.

Podle zákona nesmí zároveň kapitál obchodníka s cennými papíry klesnout pod minimální výši počátečního kapitálu.

4. Obchodník s cennými papíry s omezeným rozsahem investičních služeb**50 000 EUR** (§ 8a odst. 3 zákona, § 38 vyhlášky č. 123/2007 Sb.)

Počáteční kapitál obchodníka s cennými papíry, který není bankou a není oprávněn poskytovat investiční služby uvedené v § 4 odst. 2 písm. c) a g) zákona (obchodování s investičními nástroji na vlastní účet, upisování a umístování investičních nástrojů se závazkem jejich upsání) a zároveň není oprávněn držet zákaznický majetek (přijímat peněžní prostředky nebo investiční nástroje zákazníků), musí činit alespoň částku odpovídající 50 000 EUR.

Tento obchodník s cennými papíry musí dále podle § 38 vyhlášky č. 123/2007 Sb. splňovat kapitálovou přiměřenost na individuálním základě tak, že průběžně udržuje kapitál na individuálním základě minimálně ve výši odpovídající vyšší z těchto hodnot:

- součet kapitálových požadavků k úvěrovému a tržnímu riziku stanovených na individuálním základě, nebo
- kapitálový požadavek na základě režijních nákladů stanovených na individuálním základě.

Podle zákona nesmí zároveň kapitál obchodníka s cennými papíry klesnout pod minimální výši počátečního kapitálu.

B. Obchodníci s cennými papíry, kteří jsou povinni mít počáteční kapitál bez povinnosti dodržovat kapitálovou přiměřenost**5. 50 000 EUR nebo pojištění, případně kombinace** (§ 8a odst. 4 až 6 a 10 zákona)

Počáteční kapitál obchodníka s cennými papíry, který není bankou a je oprávněn poskytovat pouze hlavní investiční služby uvedené v § 4 odst. 2 písm. a) a e) zákona (přijímání a předávání pokynů a investiční poradenství) a zároveň není oprávněn držet

zákaznický majetek (přijímat peněžní prostředky nebo investiční nástroje zákazníků), musí činit alespoň částku odpovídající 50 000 EUR.

Počáteční kapitál obchodníka s cennými papíry může být nižší, než je stanoveno výše, pokud je takový obchodník pojištěn pro případ odpovědnosti za škodu způsobenou při poskytování investičních služeb s limitem pojistného plnění 1 mil. EUR na každou pojistnou událost a 1,5 mil. EUR na všechny pojistné události na roční bázi, případně jejich kombinace.

6. 25 000 EUR nebo pojištění, případně kombinace (§ 8a odst. 7 až 10 zákona)

Počáteční kapitál obchodníka s cennými papíry, který není bankou a je oprávněn poskytovat pouze hlavní investiční služby uvedené v § 4 odst. 2 písm. a) a e) zákona (přijímání a předávání pokynů a investiční poradenství) a zároveň není oprávněn držet zákaznický majetek (přijímat peněžní prostředky nebo investiční nástroje zákazníků), a který je v souladu s právem Evropských společenství oprávněn vykonávat zprostředkovatelskou činnost v oblasti pojišťovnictví a zároveň je pojištěn pro případ odpovědnosti za škodu způsobenou výkonem pojišťovacího zprostředkovatele v souladu s požadavky stanovenými zákonem upravujícím činnost pojišťovacích zprostředkovatelů (zákon č. 38/2004 Sb., o pojišťovacích zprostředkovatelích a samostatných likvidátorech pojistných událostí a o změně živnostenského zákona, ve znění pozdějších předpisů), musí činit alespoň částku odpovídající 25 000 EUR.

Počáteční kapitál obchodníka s cennými papíry může být nižší, než je stanoveno výše, pokud je takový obchodník s cennými papíry pojištěn pro případ odpovědnosti za škodu způsobenou při poskytování investičních služeb s limitem pojistného plnění 500 000 EUR na každou pojistnou událost a 750 000 EUR na všechny pojistné události na roční bázi, případně jejich kombinace.

V. Předpoklady pro povolení

V.1. Předpoklady pro povolení obecně a žádost

Předpoklady pro povolení k činnosti obchodníka s cennými papíry jsou upraveny v § 6 a násl. zákona, další podrobnosti jsou pak upraveny ve vyhlášce č. 233/2009 Sb., věcné nároky pro oblast pravidel obezřetného poskytování investičních služeb a pravidel jednání se zákazníky při poskytování investičních služeb na žadatele plynou mj. z vyhlášky č. 237/2008 Sb., pro oblast kapitálové přiměřenosti z vyhlášky č. 123/2007 Sb. a požadavky na odbornost osob, pomocí kterých provádí obchodník s cennými papíry své činnosti, jsou stanoveny ve vyhlášce č. 143/2009 Sb.

Vzor tiskopisu žádosti o povolení k činnosti obchodníka s cennými papíry a obsah jejich příloh je stanoven ve vyhlášce č. 233/2009 Sb.¹⁹ Povinný obsah vnitřních předpisů je pak stanoven zejména ve vyhlášce č. 237/2008 Sb.

V.2. Počáteční kapitál²⁰

Počátečním kapitálem se rozumí součet:

- splaceného základního kapitálu,
- splaceného emisního ážia,

¹⁹ Vzor tiskopisu ve formátu DOC i PDF je zveřejněn na webových stránkách ČNB http://www.cnb.cz/cs/dohled_fin_trh/dohled_kapitalovy_trh/tiskopisy/index.html

²⁰ § 2 odst. 1 písm. i) zákona

- povinných rezervních fondů,
- ostatních rezervních fondů vytvořených ze zisku po zdanění, s výjimkou rezervních fondů účelově vytvořených,
- rozdílu nerozděleného zisku z předchozích období, uvedeného v účetní závěrce ověřené auditorem a schválené valnou hromadou, o jehož rozdělení valná hromada nerozhodla, a neuhrazené ztráty z předchozích období včetně ztráty za minulá účetní období.

V.3. Plán obchodní činnosti

Plán obchodní činnosti žadatele je stěžejním dokumentem žádosti, na základě kterého Česká národní banka posuzuje přiměřenost vytvořených personálních, organizačních a věcných předpokladů specifikovaných ostatními přílohami žádosti.

Plán musí být založen na hloubkové analýze trhu a možnostech žadatele a musí jasně definovat základní strategické cíle žadatele s uvedením způsobu jejich dosažení.

Plán obchodní činnosti by měl sloužit jako základní zdroj při sestavování žádosti a při ověřování její materiální kompletnosti. Musí reflektovat pravidla obezřetného poskytování investičních služeb a zakládat se na důkladném zhodnocení rizik spojených se zamýšlenou činností. Odhady budoucí poptávky, zákaznické základny, konkurenčního prostředí a jiných ekonomických podmínek musejí být založeny na reálných ekonomických kalkulacích.

Plán obchodní činnosti by měl být stanoven alespoň na dobu tří let tak, aby upřesnil podrobné vysvětlení činnosti, jež mají přispět k dosažení primárních strategických cílů společnosti.

Plán by měl rámcově obsahovat zejména:

- podrobný popis nabízených investičních služeb ve vztahu ke konkrétním investičním nástrojům,
- plánovanou rozvahu a plánovaný výkaz zisků a ztrát pro následující 3 kalendářní roky, včetně předpokladů, na kterých je tento plán založen a jejich podrobné zdůvodnění,
- předpokládaný rozsah poskytovaných služeb s odhadem počtu zákazníků, výše tržeb a výše obhospodařovaného nebo svěřeného majetku zákazníků pro 3 roky od zahájení poskytování investičních služeb,
- vymezení okruhu zákazníků, kterým budou jednotlivé služby poskytovány
- vymezení finančních trhů (např. regulovaných trhů), na kterých bude obchodník provádět pokyny zákazníků.

V.4. Návrh vnitřních předpisů, pravidel a dalších dokumentů žadatele

Návrh vnitřních předpisů, pravidel a dalších dokumentů žadatele vychází z požadavků zákona a prováděcích předpisů. Zatímco adresátem povinností stanovených zákonem a prováděcími předpisy je obchodník s cennými papíry sám, pak adresátem vnitřních předpisů obchodníka s cennými papíry jsou útvary, zaměstnanci nebo jiné osoby, které plní jednotlivé funkce obchodníka s cennými papíry a fakticky tak zajišťují plnění povinností samotného obchodníka s cennými papíry.

Obsahem vnitřního předpisu proto nemají být pouze odkazy na ustanovení zákona či prováděcího předpisu, ani doslovné přebírání těchto ustanovení, ale konkrétní postupy obchodníka s cennými papíry při výkonu jeho činnosti. Například návrh vnitřního předpisu upravujícího pravidla jednání se zákazníky nemůže pouze opakovat ustanovení zákona a

vyhlášky č. 237/2008 Sb., ale musí stanovit vnitřní postupy při jednání se zákazníky, v rámci kterých vymezí mimo jiné odpovědnost jednotlivých útvarů či zaměstnanců za jejich dodržování.

Způsob úpravy postupů obchodníka s cennými papíry je ovlivněn zejména rozsahem činnosti obchodníka s cennými papíry a jeho organizační strukturou.

Žadatel vnitřními předpisy upraví alespoň:

- organizační uspořádání,
- postup při přijímání, změně a zavádění vnitřních předpisů,
- pravidla vnitřní kontroly,
- požadavky na znalosti a zkušenosti osob, jimiž zabezpečuje provádění svých činností, a jejich prokázání,
- systém vnitřní komunikace,
- postup tvorby, zpracování a uchovávání dokumentů a záznamů obchodníka s cennými papíry a nakládání s nimi,
- opatření k ochraně vnitřních informací zahrnující pravidla pro uzavírání osobních obchodů,
- pravidla pro vyřizování stížností a reklamací zákazníků nebo potenciálních zákazníků, kteří nejsou profesionálními zákazníky, jejich evidence a evidence přijatých opatření,
- pravidla rozdělení plnění a závazků ze sdruženého pokynu,
- pravidla pro zjišťování a řízení střetu zájmů
- opatření pro předcházení manipulace s trhem,
- kontrolní a bezpečnostní opatření pro zpracování a evidenci informací,
- pravidla kontroly činnosti investičních zprostředkovatelů a vázaných zástupců, které obchodník s cennými papíry využívá při poskytování svých služeb,
- systém řízení rizik,
- postupy při poskytování investičních služeb a při provádění další podnikatelské činnosti,
- účetní postupy směřující k ochraně majetku zákazníka,
- pravidla evidence majetku zákazníka,
- systém vnitřních zásad, postupů a kontrolních opatření k naplnění povinností stanovených zákonem č. 253/2008 Sb., o některých opatřeních proti legalizaci výnosů z trestné činnosti a financování terorismu,
- případně další předpisy v závislosti na rozsahu povolení, o které je žádáno (např. v postupy při vedení samostatné evidence apod.).

V.5. Personální předpoklady

Obchodník s cennými papíry má mít personální vybavení přiměřené povaze, složitosti a rozsahu jím prováděných činností. Obchodník s cennými papíry je v souladu s § 14 a násl.

zákona povinen zabezpečit, aby se jednalo o osoby důvěryhodné, které mají znalosti a zkušenosti nezbytné pro plnění jim přidělených činností²¹.

K žádosti je třeba přiložit seznam osob, které budou jako vedoucí organizačních útvarů nebo jako samostatné osoby zabezpečovat:

- řízení rizik,
- výkon vnitřního auditu,
- průběžnou kontrolu dodržování právních povinností a povinností plynoucích z vnitřních předpisů obchodníka s cennými papíry (činnost compliance),
- poskytování investičních služeb,

s uvedením identifikačních údajů těchto osob a údajů podle § 8 odst. 3 písm. c) vyhlášky č. 233/2009 Sb.

V.6. Kvalifikovaná účast a ovládání obchodníka s cennými papíry

Jedním z nezbytných předpokladů pro udělení povolení k výkonu činnosti obchodníka s cennými papíry je vhodnost osob s kvalifikovanou účastí na žadateli a osob ovládajících žadatele pro zdravé a obezřetné vedení obchodníka s cennými papíry a dále takové úzké propojení žadatele s třetími osobami, které nebude bránit účinnému výkonu dohledu.

Česká národní banka při posuzování osob s kvalifikovanou účastí na žadateli či ovládajících žadatele v rámci žádosti o povolení k činnosti obchodníka s cennými papíry vychází z kritérií stanovených zákonem pro udělení souhlasu k nabytí kvalifikované účasti či k ovládnutí obchodníka s cennými papíry.²² Česká národní banka z hlediska vhodnosti těchto osob žádosti vyhoví, pokud jsou splněny tyto podmínky:

- osoby s kvalifikovanou účastí na žadateli či ovládající žadatele, jsou důvěryhodné,
- osoby, které jsou navrhovány za vedoucí osoby žadatele, splňují bez zjevných pochybností podmínky stanovené v § 10 odst. 2 zákona,
- dostatečný objem, průhlednost původu a nezávadnost finančních zdrojů osob s kvalifikovanou účastí na žadateli či osob ovládajících žadatele, ve vztahu k vykonávaným nebo plánovaným činnostem u obchodníka s cennými papíry,
- žadatel bude schopen plnit pravidla obezřetného podnikání na individuálním a konsolidovaném základě,
- struktura konsolidačního celku, do kterého má být žadatel zahrnut
 1. nebrání účinnému dohledu nad obchodníkem s cennými papíry,
 2. nebrání účinné výměně informací mezi Českou národní bankou a orgánem dohledu jiného členského státu Evropské unie, který vykonává dohled nad finančním trhem, nebo
 3. neznesnadňuje výkon působnosti jednotlivých orgánů dohledu nad tímto konsolidačním celkem a nad osobami zahrnutými do tohoto konsolidačního celku,
- v souvislosti s kvalifikovanou účastí osob na žadateli nebo ovládnutím žadatele nevznikají důvodné obavy, že by mohlo dojít k porušení zákona upravujícího opatření proti legalizaci výnosů z trestné činnosti a financování terorismu.

²¹ Viz vyhláška č. 143/2009 Sb., o odbornosti osob, pomocí kterých provádí obchodník s cennými papíry své činnosti.

²² § 10d odst. 6 zákona

Grafické znázornění typů obchodníků s cennými papíry

